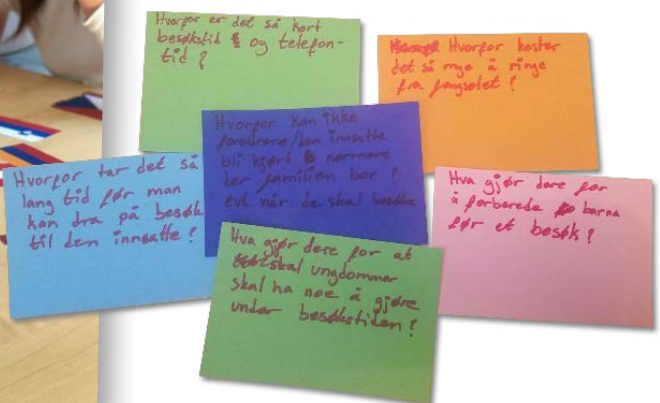

ÅRSRAPPORT 2018

En stor opplevelse for både pårørende og ansatte i FFP da Kronprinsparet og ordføreren i Oslo kom på førjulsbesøk til FFP.

Barn med foreldre i fengsel har erfaringer og meninger det er viktig å lytte til! Gjennom aktiviteter i FFP Ung i 2018 har barn og unge bidratt i påvirkningsarbeid og vært med på hyggelige aktiviteter der de har møtt andre barn og unge i en liknende situasjon.

INNHALDSFORTEGNELSE

Presentasjon av For Fangers Pårørende (FFP)	s. 3
---	------

Del 1 • Aktivitetsrapport 2018

1.1 Praktiske forhold	s. 4
1.2 Tilbud til pårørende	s. 5
1.3 Samarbeid med kriminalomsorgen	s. 11
1.4 Referansegrupper, nettverk og samarbeid	s. 13
1.5 Konferanser og annen deltakelse	s. 15
1.6 Politisk arbeid	s. 18
1.7 FFP i media	s. 19

Del 2 • Prioriteringer i 2019

2.1 FFPs lokaler	s. 20
2.2 FFPs tilbud til pårørende	s. 20
2.3 Treff for pårørende andre steder i landet	s. 20
2.4 Pårørende med minoritetsbakgrunn	s. 21
2.5 Samarbeid med kriminalomsorgen og andre	s. 21
2.6 Politisk arbeid	s. 22

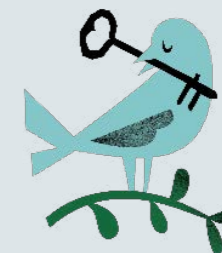
Del 3 • Regnskap og budsjett

3.1 Regnskap 2018	s. 24
3.2 Budsjett 2019	s. 25

Vedlegg

Revisjonsberetning for 2018	s. 26
-----------------------------------	-------

PRESENTASJON AV FOR FANGERS PÅRØRENDE (FFP)

FAKTA OM FFP

FFP er en landsdekkende, frivillig organisasjon etablert i 1992. FFP har hovedkontor i Oslo og lokalavdelingen FFP Trøndelag i Trondheim. FFP har et styre som skal bestå av fem til syv medlemmer, der minst halvparten skal ha pårøndererfaring. FFP mottar driftsstøtte fra Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) og er for øvrig finansiert via prosjektmidler fra ulike departementer, direktorater, fond og legater.

FFPs viktigste arbeidsoppgaver:

- Gi støtte og råd, samt tilby ulike aktiviteter til pårørende
- Samarbeide med kriminalomsorgen for å bedre pårørendes situasjon
- Synliggjøre pårørendes situasjon gjennom prosjekt- og informasjonsarbeid

STØTTE OG RÅDGIVNING TIL PÅRØRENDE

Det meste av kontakten med pårørende foregår via telefon, epost, chat og samtaler i våre lokaler. I tillegg arrangerer FFP ulike treff og aktiviteter, samtalerapi, kultur- og ferietilbud, samt egne tilbud for barn og unge gjennom FFP Ung. FFP får henvendelser fra hele landet. Pårørende til domfelte og varetektsfengslede innenfor alle lovbruddskategorier tar kontakt. Det er i hovedsak kvinner som tar kontakt med oss, og spesielt mødre og partnere til innsatte.

Saker

De fleste pårørende som tar kontakt med FFP trenger å snakke om problemstillinger knyttet til fengslingen og sin situasjon som pårørende. Mange tar kontakt for å få informasjon om fengsler, straffegjennomføring i samfunnet, regelverk, lover og rutiner.

Noen vanlige tema:

- *Økonomi.* Fengsling fører ofte til en svært vanskelig økonomisk situasjon for familien, både fordi gjenværende omsorgsperson ikke regnes som aleneforsørger etter trygdlovreguleringen og fordi pårørende ofte får store kostnader knyttet til reise for å besøke i fengsel. Mange pårørende tar også opp problemstillinger knyttet til betaling av husleie og regninger som kommer til den innsatte under soning.
- *Barn.* Temaer som ofte tas opp er om barn bør få vite om straffegjennomføringen, hva man skal fortelle og om barn bør besøke i fengsel.

- *Helse.* Mange pårørende forteller om helsemessige konsekvenser av det å være pårørende. FFPs undersøkelse *Helse og livskvalitet blant fangers pårørende* (FFP 2007) viser at nesten halvparten av de pårørende oppgir at deres helse er blitt dårligere som følge av fengslingen.
- *Utvising.* Pårørende med familiemedlemmer som står i fare for å bli utvist fra landet etter soningen er i en spesielt vanskelig situasjon preget av bekymring og uvisshet.
- *Varetekt.* Varetektstiden er for mange den vanskeligste tiden, da man ofte har mange spørsmål og tiden er preget av uvisshet og uforutsigbarhet.

SAMARBEID MED KRIMINALOMSORGEN

En annen av FFPs hovedoppgaver er å synliggjøre pårørendes situasjon overfor kriminalomsorgen og formidle hvordan pårørende opplever møtet med fengselet eller annen straffegjennomføring. FFP ønsker å bidra til bedre kontaktmuligheter og bevisstgjøring om pårørendes situasjon hos ansatte i fengsler og friomsorg. FFP deltar på samarbeidsmøter i kriminalomsorgen, holder foredrag og bidrar på informasjonsmøter for pårørende i fengslene. FFP deltar jevnlig på møter for innsatte der tema for eksempel kan være kontakten med pårørende eller barnas situasjon.

SYNLIGGJØRING OG INFORMASJONSARBEID

FFP arbeider for å synliggjøre pårørendes situasjon blant annet overfor ulike departementer, direktorater, politikere, barnevern og familievern, barnehager, skoler, BUP, NAV, ulike organisasjoner, advokater og politiet.

Gjennom ulike prosjekter arbeider FFP for å innhente mer kunnskap og synliggjøre aktuelle problemstillinger knyttet til det å være pårørende. FFP utvikler også diverse informasjonsmateriell. Som en del av informasjonsarbeidet inngår også undervisning, foredragsvirksomhet, publisering av artikler, mediekontakt og veiledning av studenter.

DEL 1: AKTIVITETS RAPPORT 2018

1.1 PRAKTISKE FORHOLD

Styret

Fra årsmøtet i mars 2018 besto styret av følgende personer: Styreleder Roger Stubberud, Sissel Lyngvær Ramstad, Morten Nystrøm, Ingjerd Hansen, Channeh Maram Joof og Abdullahi Dahir. Det ble avholdt seks styremøter i 2018. Styret har ikke mottatt honorar.

Ansatte

FFP i Oslo har i 2018 bestått av daglig leder Hanne Hamsund, seniorrådgiver Bente C. Grambo (kriminolog), seniorrådgiver Anne Berit Sandvik (kriminolog), seniorrådgiver Kjersti Holden (barnevernspedagog) og rådgiver Kitty Byng (psykolog). Marte Blakstad Lehn (sosionom) ble ansatt som rådgiver i et vikariat fra 1.10. Kitty Byng gikk ut i svangerskapspermisjon fra oktober.

FFP Trøndelag har bestått av avdelingsleder Anne Kjersti Bakstad (sykepleier med videreutdanning) fram til august og rådgiver Anne Gro Gullvik Frøiland (sosionom). Kjersti Holden overtok i august stillingen som avdelingsleder i FFP Trøndelag med ett års permisjon fra sin stilling i Oslo.

Familieterapeut Nina Morseth Lauritzen har vært ansatt i en 30 % prosjektstilling i det landsdekkende prosjektet *Familiesamtaler i fengsel*.

Bemanningen i FFP har i 2018 vært 6,6 årsverk, henholdsvis 4,4 i Oslo, 1,9 i Trondheim og 0,3 i prosjektet *Familiesamtaler i fengsel*.

I tillegg til arbeidsgruppa i Oslo var Younes Moe engasjert i aktivitetene til FFP Ung og Mitra Khazai har bidratt i FFPs minoritetsprosjekt. FFP har også i 2018 gitt pårørende tilbud om individuell terapi hos gestaltterapeut Lill Hallbäck.

I august overtok Kjersti Holden (t.h.) som avdelingsleder i FFP Trøndelag da Anne Kjersti Bakstad (i midten) sluttet i sin stilling. Anne Gro Gullvik Frøiland (t.v.) er rådgiver i FFP Trøndelag.

Finansiering

- Fra Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) mottok FFP kr 3 000 000 i driftsstøtte
- Fra Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) mottok FFP kr 1 600 000 til arbeid for barn og unge med foreldre i fengsel i Oslo og Trondheim
- Til FFPs prosjekt om familiesamtaler i fengsel mottok vi kr 429 000 fra Extrastiftelsen
- Til FFPs minoritetsprosjekt mottok vi kr 99 000 fra Oslo kommune, Velferdsetaten
- FFP mottok i desember 2017 kr 1 000 000 fra Den norske Frimurerordenen blant annet til tiltak for barn og unge. Midlene ble overført til 2018. FFP mottok også kr 70 000 til tilbud om individuell terapi for pårørende fra Den norske Frimurerordenen i 2018
- Til ferietilbud for pårørende mottok FFP kr 60 000 fra Holsts legat og kr 30 000 fra Boye Schlytters legat
- FFP mottok kr 87 000 fra LNU (Landsforeningen for barn og unge) til å arrangere møter og aktiviteter for barn og unge i Bergen
- Fra Torstein Erboes gavefond mottok FFP Trøndelag kr 30 000
- FFP Trøndelag mottok kr 22 000 fra Stiftelsen Fridheim til yogatilbud for pårørende og kr 2 200 fra donasjonsyoga samt kr 11 310 til ulike tiltak for pårørende fra Trondheim kommune
- FFP fikk kr 346 865 i momskompensasjon

Utover driftsstøtten fra KDI finansieres FFP altså via flere ulike prosjektmidler, fond og legater. For å innhente disse midlene sendte FFP for 2018 totalt 26 søknader. Vi fikk positivt svar på 15 av søknadene og fikk innvilget i alt kr 2 790 860 i tillegg til støtten fra KDI for 2018 og midlene fra Den norske Frimurerordenen som ble overført fra 2017. Tusen takk til alle som har støttet FFP og gjort det mulig å gjennomføre vårt arbeid og våre prosjekter!

Lokaler

FFP har lokaler i Nordahl Bruns gate 5 i Oslo. Lokalene er leid av Stiftelsen Nordahl Bruns gate 5. Leie av lokalene kostet kr 86 428 i 2018. FFP Trøndelag har lokaler i Kjøpmannsgata 23 i Trondheim, som er eid av Strinda Eiendom AS. FFP Trøndelag sin husleie i 2018 var kr 139 549.

Regnskap og revisjon

Jan Bruserud i revisjonsselskapet J. Bruserud & Co AS har også i 2018 revidert FFPs regnskap, og Petter Arneld har vært FFPs regnskapsfører.

Grafisk arbeid

FFP har benyttet grafisk designer Lars Schrøder til arbeidet med vår årsrapport og informasjonsmateriell i forbindelse med Hjerte for barna - aksjonen. Grafisk designer Julie Wennesland har hatt layout på FFPs nyhetsbrev i 2018.

1.2 TILBUD TIL PÅRØRENDE

FFP har også i 2018 hatt et variert tilbud til våre brukere. Alle FFPs tilbud er gratis for pårørende.

FFPs tilbud til pårørende

- Landsdekkende rådgivning på telefon og e-post
- Chat for barn, unge og voksne
- Aktiviteter og samtaler for barn og unge i FFP Ung
- Individuelle samtaler og familiesamtaler
- Tilbud om tolk i rådgivende samtaler med oss
- Treff for foreldre til innsatte
- Treff for unge voksne
- Pårørendetreff
- Temakvelder
- Kulturtilbud
- Helge- og ferietilbud
- Samtaleterapi hos gestaltterapeut (Oslo)
- Tilbud om yoga for barn og voksne (Trondheim)

Telefontider i Oslo: Mandag til fredag kl. 9.00 – 15.30.
Telefontider i Trondheim: Mandag til fredag kl. 9.00 – 15.00

Landsdekkende tilbud

FFP har tilbud om rådgivning for pårørende over hele landet via telefon, e-post, chat og en lukket gruppe på Facebook. FFP hadde i 2018 i alt 2410 henvendelser og deltakelser fra pårørende. Det er flest kvinner som tar kontakt. Av de som ringte til FFP var 39% kvinnelige partnere/tidligere partnere og 35% var mødre. Ca. 10% av de som brukte FFP var menn, blant disse var det flest fedre til innsatte.

Rådgivning

En av FFPs viktigste oppgaver er å gi råd og støtte til pårørende via telefon, epost, chat og gjennom samtaler i våre lokaler. Mange har behov for informasjon om kriminalomsorgen og straffegjennomføring i fengsel og samfunn. Andre trenger først og fremst noen å snakke med. Også i 2018 har pårørende fra hele landet tatt kontakt.

FFPs hjemmeside

På FFPs hjemmeside www.ffp.no tar vi opp aktuelle tema og problemstillinger. Siden har blant annet en oversikt over FFPs tilbud og aktiviteter samt tilgang til informasjonsmateriell og filmer. Hjemmesiden har en egen side for barn og unge.

Chat for barn, unge og voksne

FFP åpnet sommeren 2018 en chat der barn, unge og voksne kan stille spørsmål eller ta opp problemstillinger med rådgivere i FFP. Mange pårørende tar kontakt med FFP via telefon, epost og Facebook, men for noen kan det oppleves enda enklere å snakke med oss via chat. Chatten er helt anonym, og har siden oppstart vært åpen på tirsdager og torsdager. Det er primært voksne som har benyttet chatten så langt, men barn og unge er også velkommen til å chatte med oss. Med støtte fra Extrastiftelsen utvider vi tilbudet til tre dager i uka fra 2019.

Åpningstid for chatten er: 12.00 til 16.00 på tirsdager og onsdager og 12.00 til 20.00 på torsdager.

Følg FFP på Facebook og Twitter!

På FFPs Facebookside og Twitter kan pårørende og andre interesserte følge med på aktuelt nyhetsstoff og aktiviteter for pårørende. FFP har også en egen, lukket gruppe for pårørende på Facebook.

Kinogave

FFP har de siste fire årene invitert pårørende over hele landet på kino i romjula. Vi delte ut 199 billetter og 52 familier fra hele landet hadde en hyggelig opplevelse på kino.

Tilbud for pårørende i Oslo

FFP gjennomførte flere ulike aktiviteter og treff for pårørende i 2018. Vi hadde jevnlige kveldstreff for foreldre til innsatte samt for unge voksne pårørende. Vi hadde tilbud om flere formiddagstreff og hadde kreativ kveld med strikking og fargelegging, påskelunsj og refleksjonskveld. Vi arrangerte åpen samtalekveld med sushi, hadde piknik i sommersol på Hovedøya og inviterte til juleverksted sammen med FFP Ung for barn og voksne. Vi inviterte også pårørende med på ulike kulturtilbud, og så musikalen *Hair* på Oslo Nye Teater og deltok på julekonsert med Oslofilharmonien på Oslo konserthus. Vi får mange positive tilbakemeldinger fra pårørende som setter stor pris på å delta på FFPs ulike tilbud. Mange setter pris på fellesskapet gjennom FFP, muligheten til å oppleve ulike kulturtilbud og det å møte andre i samme situasjon.

Hyggelig samvær og gode opplevelser på ferietur til Kragerø.

Samtaleterapi for pårørende

Takket være støtte fra Den Norske Frimurerordenen kunne FFP også i 2018 gi pårørende et tilbud om individuell terapi hos gestaltterapeut Lill Hallbäck. Mange pårørende er svært takknemlige for dette tilbudet, og har stort utbytte av timene.

Ferie i Kragerø

FFP arrangerte også sommeren 2018 en vellykket ferietur for pårørende til Kragerø. Vi var i år rekordmange med hele 36 deltakere. Noen av familiene har vært med på tidligere ferieturer, men for de fleste var dette første gang. Både voksne og barn fikk god kontakt på tvers av alder og tidligere bekjentskaper. Det deltok flest barnefamilier, men også noen unge voksne med foreldre var med på turen. Dette var positivt for dynamikken i gruppa og de unge voksne hadde ofte en aktiv rolle. Barna lekte sammen, snakket og delte tanker om det å ha et familiemedlem i fengsel. De ansatte fra FFP fylte rollen som reiseledere, aktivitetsledere og samtalepartnere for deltakerne, og arrangerte utflukter og aktiviteter for deltakerne. Også i år dro vi på båtuttur til Jomfruland, og denne gangen besøkte vi også en gård hvor vi blant annet kunne ri på hest. Ferieturen til Kragerø er støttet av Reidar og Gunnar Holsts legat samt Boye Schlytters legat.

Helgetur til Langedrag naturpark

I 2018 arrangerte vi helgetur til Langedrag naturpark. På turen deltok 26 pårørende som fikk en helg full av spennende naturopplevelser som å se fjellrev, ulv og gaupe samt være på riding, delta på foring av dyrene og være i klatrepark. Turen ble finansiert av Den Norske Frimurerordenen gjennom den såkalte fellesgaven som FFP mottok i desember 2017. Blant flere andre tiltak skulle noen av midlene benyttes til helgetur for barn og unge med foreldre i fengsel.

Kitty Byng og Younes Moe fra FFP Ung var med 26 pårørende på en innholdsrik tur til Langedrag naturpark.

FFP Ung

FFP Ung er FFPs barne- og ungdomstilbud. Gjennom FFP Ung får barn, unge og deres foreldre og nettverk tilbud om støtte og rådgivning via telefon, e-post, chat og gjennom samtaler på kontoret i Oslo og Trondheim.

FFP Ung gir også barn, unge og familier et tilbud om et møtested der de kan treffe andre i en liknende situasjon, og delta i ulike aktiviteter. En svært viktig del av arbeidet i FFP Ung er å gi støtte til foreldre for at de skal kunne mestre den vanskelige situasjonen familien og barna ofte har kommet i. FFP Ung har en egen side på FFPs hjemmeside, med informasjon rettet mot barn og unge med et familiemedlem i fengsel. FFP Ung var i 2018 primært finansiert av Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) og av Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir).

FFP gjennomførte mange aktiviteter for barn, unge og familier i 2018. Vi kjørte gokart, spilte bowling og spiste pizza og hadde temakveld der en barneansvarlig fra et fengsel deltok for å svare på spørsmål og ta imot innspill fra barn og unge. Vi var på Eventyrfabrikken lekeland og hadde bakeverksted der vi laget cupcakes med mye

fin pynt. Vi var også i år på Tusenfryd, vi testet ut Rush trampolinepark, dro på kino og Peppes, så forestillingen *Snøfall* på Oslo Nye Teater og hadde juleverksted hvor vi laget fine små julegaver.

Tilbud for pårørende i Trøndelag

FFP Trøndelag har hatt mye pårørendeaktivitet i 2018. Avdelingen har hatt tilbud om rådgivning på telefon og e-post, individuelle samtaler og familiesamtaler med rådgiver. Vi har tilbudt kulturelle opplevelser og ulike aktiviteter for pårørende. Det har vært flest fellesaktiviteter for både voksne og barn, i tillegg til enkelte aktiviteter kun for voksne.

Aktive barn og voksne på kreativt verksted hos FFP Trøndelag.

Aktiviteter for barn og familier

Vi har hatt kreativt verksted for familier, sett familieforestillingen Spellemann på taket på Trøndelag Teater og sommerspillet *Mio, min Mio* på Munkholmen. Klatring på Trondheim klatresenter og kajakkpadling på Nidelven var populære aktiviteter både for store og små. Vi har også arrangert yoga for barn og parallelt hatt foreldregruppe for de som fulgte barna. Vi har vært på Vitensenteret og Egon restaurant og på årets juleverksted ble det laget kort, duftende honninglys og malte kopper. Før jul så vi den populære *Fjøsnisseforestillinga* på Voll gård. Vi spiste julegrøt, hilste på dyrene på gården, og fikk en tur med hest og slede i det fine snøværet.

Kajakkpadling på Nidelven var en spennende aktivitet.

Tur til Mausundvær – for voksne og barn

FFP Trøndelag var i mai på hyttetur for pårørende til Mausundvær på kysten utenfor Frøya. Tretten pårørende og tre ansatte deltok. Vi hadde en fantastisk helg med båttur, fiske, trekking av krabbeteiner, vi så havørn og vi koste oss med god mat. Vi overnattet på gjestgiveriet Mausundgløtt. Det var kort vei til havet, så det ble både bading og fiske fra brygga, og vi fikk mange fine stunder sammen. Turen var støttet av fellesgaven gitt av Den Norske Frimurerordenen.

God stemning på båttur med fiske og trekking av krabbeteiner.

Aktiviteter for voksne

Vi har sett *Medmenneske* av Olav Duun på Trøndelag teater, hatt malekurs og tilbud om yoga, te og samtale. Vi har hatt tilbud om mødregruppe og foreldretreff for foreldre til innsatte, og mødregruppa har også vært på tur langs Ladestien med påfølgende lunsj. Noen pårørende har også vært med på foredrag og på ROM, Lærings- og mestringssenteret ved St. Olavs hospital. FFP Trøndelag har også arrangert en åpen temakveld om pågripelse og varetektsfengsling, der det kom både pårørende og folk fra kommunen, organisasjoner og kriminalomsorgen. En pårørende holdt et sterkt innlegg om sin situasjon som mor til en innsatt.

Tilbud om gratis kinobilletter

FFP Trøndelag har også i år hatt tilbud om gratis billetter til kino. Selv om det ikke er mange som bruker tilbudet, får vi hyggelige tilbakemeldinger fra de som benytter seg av muligheten til å få billetter.

Familiesamtaler i Trondheim fengsel

FFP og Trondheim fengsel har siden 2014 sammen gitt et tilbud om familiesamtaler i Trondheim fengsel. Ønsket har vært å gi familiene hjelp til å snakke sammen i en vanskelig livssituasjon ved hjelp av samtaleformen *reflekterende team*. Vi har fått svært positive tilbakemeldinger på tilbudet både fra innsatte, pårørende og ansatte i fengselet. Disse samtaler ble også videreført i 2018, men i mindre skala grunnet endringer i ansattgruppa. FFP har også deltatt på temadag om reflekterende samtaler i Trondheim fengsel.

Tilbud for pårørende i Bergen

FFP har lenge ønsket å arrangere treff for pårørende også andre steder enn i Oslo og Trondheim, og dette har også vært etterspurt av pårørende som bor langt unna våre avdelinger. Det var derfor svært gledelig å kunne gjennomføre flere treff og aktiviteter i Bergen i 2018. Vi inviterte pårørende til *Folk og røvere i Kardemomme by* på teater, spiste på Peppes Pizza og hadde tilbud om individuelle samtaler med rådgivere fra FFP. Carmen fra FFP Ung i Oslo var med på et av treffene, og delte sin historie om det å ha en pappa i fengsel: «*Det er ikke din skyld at mamma eller pappa sitter i fengsel. Snakk med noen! Det er helt greit å vise følelser, at man er både sint og lei seg. Det er fint at voksne viser følelser, da blir det også lettere for barn å gjøre det*». Mange pårørende ga uttrykk for at det var godt å møte andre som også har et familiemedlem i fengsel, og ønsket sterkt at FFP kommer tilbake til Bergen. Tiltakene i Bergen ble gjennomført med støtte fra Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU).

Øverst: Da FFP besøkte Bergen fikk pårørende også tilbud om samtale med en rådgiver i FFP.

Nederst: FFP avsluttet Bergensturen med et besøk i Bjørgvin Fengsel. Der møtte Bente Grambo (t.v.) og Marte Blakstad Lehn (t.h) fra FFP barneansvarlig og fikk en omvisning i fengselet.

Pårørende med minoritetsbakgrunn

Til tross for at 2017 var det siste året av prosjektperioden for FFPs minoritetsprosjekt, opprettholder FFP i stor grad vårt fokus på pårørende med minoritetsbakgrunn. Mange av våre brukere har minoritetsbakgrunn, og dette gjelder særlig deltakere i FFP Ung. Flere pårørende med minoritetsbakgrunn benytter seg også av tilbudet om individuelle samtaler og familiesamtaler, og ved behov har vi brukt tolk. FFP arbeider for å synliggjøre gruppens situasjon, og dette fokuset inngår som en naturlig del av FFPs generelle påvirkningsarbeid. Vi har ved flere anledninger vært tilstede i besøksavdelingene i Oslo og Bredtveit fengsel for å fortelle besøkende med minoritetsbakgrunn om FFP og våre tilbud. Arbeidet for pårørende med minoritetsbakgrunn er støttet av Oslo kommune, Velferdsetaten.

Pårørende til dømte for seksuallovbrudd

FFPs fokus på pårørende til personer dømt for seksuallovbrudd har vært stort også i 2018. FFP får mange henvendelser fra pårørende til seksuallovbruddsdømte, og følger opp pårørende med samtaler og samarbeid med andre instanser der det er aktuelt.

FFP er brukerrepresentant i styringsgruppa for BASIS-prosjektet (Behandling av seksuallovbruddsdømte i Helse Sør-Øst) i regi av Helsedirektoratet i samarbeid med Oslo universitetssykehus. For å opprettholde og styrke ansatte i FFPs kunnskap og kompetanse på feltet har FFP også deltatt på flere andre relevante seminarer. Vi deltok bl.a. på årets BASIS-konferanse og på seminar om barn med skadelig seksuell atferd i regi av Redd Barna. Vi arrangerte også en intern fagdag for ansatte i Oslo og Trondheim der forsker Christine Friestad blant annet snakket om behandlingstilbud og tilbakefall blant dømte for seksuallovbrudd. Vi erfarer at pårørende til domfelte for seksuallovbrudd kan oppleve situasjonen som særlig belastende, og det er et viktig fokus for FFP å nå denne gruppen pårørende, og kunne hjelpe dem på best mulig måte.

Besøk av Kronprinsparet og ordføreren i Oslo

Det var stor stas og veldig hyggelig for FFP å få besøk av Kronprinsparet og ordfører Marianne Borgen på et førjulstreff utenom det vanlige for pårørende! Et interessert og engasjert Kronprinspar snakket med både voksne og barn om det å være pårørende til en innsatt, mens det ble laget julelenke og julekort. Carmen og Guido, som i flere år har vært med i FFP Ung, synliggjorde på en flott måte hvordan de har opplevd det å ha en pappa i fengsel. Vi fikk høre både hva det som har vært vanskelig og om hva som har vært til hjelp. Barneansvarlig i Halden fengsel, Vigdis Bye, fortalte om rollen som barneansvarlig og om samarbeidet med FFP.

I forbindelse med besøket fikk Kronprinsparet også se fotoutstillingen *Bak murene – sett med barn av innsattes øyne*, der tre ungdommer fra FFP Ung har tatt bilder i Ullersmo fengsel. Kronprinsparet fikk også se filmene *Livet på utsiden* og *På besøk*, der barn fra FFP Ung forteller om hvordan fengslingen av en forelder påvirker deres liv. Besøket av Kronprinsparet var en veldig hyggelig oppmerksomhet til pårørende, og en flott anerkjennelse av FFPs arbeid.

Øverst til venstre: Bordet dekket og klart for juletreff hos FFP.
Øverst til høyre: Ordføreren i Oslo ønsker Kronprinsparet velkommen.
Stort bilde: Carmen (t.v.) og Guido (t.h) delte sine erfaringer med Kronprinsparet.
Nederst til høyre: Stor stas å lage julekort sammen med Kronprinsessen.

1.3 SAMARBEID MED KRIMINALOMSORGEN

Samarbeid med fengslene og kriminalomsorgen er en sentral arbeidsoppgave for FFP. Det er viktig å formidle til fengslene hvordan pårørende opplever møtet med fengselet og hvor stor betydning holdninger hos de ansatte og besøksforholdene har for pårørendes opplevelse av besøk og kontakten med den innsatte. FFP sender jevnlig ut informasjonsmateriell og nyhetsbrev med oversikt over tilbud til pårørende til alle landets fengsler. FFP har jevnlig kontakt med fengslene i Oslo- og Trondheimsområdet gjennom blant annet møter med ledelsen, deltakelse på servicetorg for innsatte og ved å dele ut informasjonsmateriell til besøkende i besøksavdelingen. Vi har også jevnlig kontakt med barneansvarlige i mange av landets fengsler. Vi har i 2018 besøkt følgende fengsler:

Ila fengsel. Jevnlige samarbeidsmøter med leder for besøksavdelingen og barneansvarlig, samt deltakelse på servicetorg for innsatte.

Ringerike fengsel. Jevnlige samarbeidsmøter med Ringerike fengsel, samt deltakelse på servicetorg for innsatte.

Ullersmo fengsel. Deltakelse på servicetorg for innsatte.

Krogsrud fengsel. Deltakelse på servicetorg for innsatte samt åpen dag for pårørende.

Norgerhaven fengsel. Sammen med flere andre frivillige organisasjoner har FFP deltatt på to servicetorg der vi hadde samtaler med innsatte i fengslet. Vi deltok også på møter med ledelsen og de norske ansatte i fengselet.

Oslo fengsel. FFP hadde samarbeidsmøte med fengselsleder og barneansvarlig. FFP har vært tilstede i besøksavdelingen for å dele ut informasjonsmateriell til besøkende.

Bredtveit fengsel. FFP hadde møte med fengselet om oppussing av nytt besøksrom, samt vært tilstede i besøksavdelingen for å dele ut informasjonsmateriell til besøkende.

Bjergvin fengsel. FFP hadde møte med barneansvarlig og fikk omvisning ved fengselet.

Evje fengsel. FFP hadde møte med ledelsen, og fikk sammen med visitorer fra Røde Kors omvisning i fengselet før åpning.

Hanne Hamsund og Anne Berit Sandvik fra FFP fikk sammen med visitorer fra Røde Kors omvisning i det nye kvinnefengselet på Evje.

Trondheim fengsel. FFP er fast deltaker på servicetorget som arrangeres en gang i måneden. Vi har også besøkt russeksjonen i fengselet for å møte pårørende direkte og informere om FFPs tilbud. FFP har hatt samarbeidsmøte med ledelsen angående besøksforhold og andre tema som pårørende har tatt opp med oss. Vi har også hatt flere samarbeidsmøter med barneansvarlig, sosialkonsulenten samt med fengselsbetjent i avdeling Kongens gate for å starte opp med familiesamtaler også her.

Verdal fengsel. Deltakelse på servicetorg og innlegg om FFP.

Friomsorgen i Trøndelag. Vi har hatt møte med friomsorgen i Trøndelag om å starte opp samarbeid om familiesamtaler for de som soner straff utenfor fengsel.

Kriminalomsorgen Region Nord. FFP har vært i ett samarbeidsmøte, og avtalt regelmessige møter og telefonkontakt når det er aktuelt. Leder for kriminalomsorgen region nord deltok på FFPs temakveld om pågrep og varetekt. FFP holdt innlegg på ledersamling for alle ledere i regionen i mai og har vært med i prosjektgruppe for å arrangere fagdag om barn som pårørende til innsatte/straffedømte. Fagdagen er et samarbeid mellom regionen og Trondheim kommune.

Oslo friomsorgskontor. Deltakelse på julelunsj.

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI). Møter om prosjektet *Familiesamtaler i fengsel* og et møte om internasjonalt samarbeid med utveksling av erfaringer.

Samarbeid med barneansvarlige

FFP har mye kontakt med barneansvarlige i flere av landets fengsler og friomsorgskontorer, både i konkrete saker og når det gjelder tilretteleggelse for barn på besøk i fengslene. Gjennom samarbeidsmøtene vi har med noen fengsler møter vi jevnlig barneansvarlige og får orientering om deres arbeid. Barneansvarlige bidrar også til å formidle FFPs tilbud til pårørende.

FFP Trøndelag har hatt flere samarbeidsmøter med barneansvarlig i Trondheim fengsel, i tillegg til møter med sosialkonsulent. Sammen med barneansvarlig og sosialkonsulent har FFP skrevet et innspill til arbeidet

med ombygging av besøksavdelingen. I 2018 deltok FFP på en nasjonal samling for barneansvarlige på Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter KRUS.

Da Kronprinsparet og ordføreren i Oslo deltok på et pårørendetreff hos FFP i desember bidro barneansvarlig i Halden fengsel med et innlegg om sine erfaringer som barneansvarlig og om samarbeidet med FFP. I forbindelse med FFPs *Hjerte for barna-aksjon* juni 2018 hadde vi hyggelig dialog med flere barneansvarlige vedrørende arrangementer i fengslene.

Engasjerte deltakere fra fengsler, familievernkontor, Konfliktrådet og Veiledningssenteret for pårørende på kurs i familiesamtaler i fengsel og bruk av reflekterende team.

I 2018 gjennomførte FFP også et kurs i Kristiansand, med engasjerte deltakere fra Kristiansand fengsel avd. Solholmen, Arendal fengsel avd. Evje, Stavanger fengsel, familievernkontoret i Aust-Agder, Konfliktrådet i Agder, Konfliktrådet i Sør-Rogaland og Veiledningssenteret i Sandnes.

I løpet av prosjektperioden deltok i alt 19 fengsler på møter, og 13 av disse har deltatt på opplæringskurs. I alt ni familievernkontor har deltatt på møter, og fire av disse har deltatt på kurs. Representanter fra to konfliktråd og ett veiledningssenter har også deltatt. Flere fengsler er i gang med å tilby familiesamtaler til innsatte og pårørende.

Prosjektet har blitt svært godt mottatt i fengslene, og FFP har som mål å skaffe midler til å holde i prosjektet en periode til. Gjennom en videreføring av prosjektet ønsker FFP å bidra til at tilbudet blir bedre forankret, at flere fengsler og familievernkontor kan få tilbud om kurs i familiesamtaler og bruk av reflekterende team, og at alle fengslene som har deltatt kan få tilbud om oppfølging og evalueringssamlinger.

Førsteamanuensis i familierapi, Anne Hedvig Vedeler (t.h.), bidro med innføring i bruk av samtaleformen reflekterende team på kurs i Kristiansand. Her sammen med prosjektleder Nina Morseth Lauritzen (t.v.) fra FFP.

1.4 REFERANSEGRUPPER, NETTVERK OG SAMARBEID**Referansegrupper og nettverk**

Forum for barnekonvensjonen. FFP er med i nettverket Forum for barnekonvensjonen. Nettverket arbeider for at barns rettigheter etter Barnekonvensjonen skal ivaretas i Norge. I 2017 ferdigstilte forumet en supplerende rapport (skyggerapport) til norske myndigheters rapport til FNs komite for barnets rettigheter. FFP bidro i arbeidet med skyggerapporten og skrev om situasjonen for barn med foreldre i fengsel og barn med foreldre som blir utvist. Våren 2018 mottok Norge de avsluttende merknadene fra FNs barnekomité, der de lister opp områder hvor FN er bekymret for ivaretagelsen av barns grunnleggende rettigheter i Norge, basert på informasjonen de fikk fra norske myndigheter og Forum for Barnekonvensjonen. Forum for barnekonvensjonen følger nå opp merknadene ved å sette fokus på hvordan Norge følger opp sine forpliktelser videre.

BarnsBeste. FFP er representert i en nasjonal referansegruppe i BarnsBeste, et kompetansenettverk for barn som pårørende. Kompetansenettverket hadde ett møte i 2018. FFP er også representert i BarnsBestes minoritetsnettverk. Nettverket har halvårlige møter, i tillegg til kontakt i forbindelse med aktuelle saker.

BASIS-prosjektet. FFP er brukerrepresentant i styringsgruppa for BASIS-prosjektet (Behandling av seksuallovbruddsdømte i Sør-Øst), i regi av Helsedirektoratet i samarbeid med Oslo universitetssykehus og kriminalomsorgen.

KOR-FIT-nettverket i Trøndelag. FFP Trøndelag er en del av et nettverk i Trøndelag der problemstillinger knyttet til bruk av tilbakemeldingsverktøyet FIT Outcomes diskuteres. FIT eller KOR er et eksempel på systematisk brukermedvirkning på individnivå, der brukerne får mulighet til å evaluere egne samtaletilbud.

Europeiske nettverk

COPE. FFP er med i det europeiske nettverket Children of Prisoners Europe (COPE) som består av organisasjoner i mange europeiske land som arbeider for barn med foreldre i fengsel. FFP var på konferanse og generalforsamling i COPE i Manchester i 2018. COPE arbeider for å synliggjøre situasjonen for barn med foreldre i fengsel, og har vært en sterk pådriver for Europarådets retningslinjer for å sikre barns rettigheter og behov når foreldre fengsles. Blant viktige temaer som ble tatt opp på årets konferanse, var hva barn bør få vite om fengslingen samt viktigheten av å se familien som en ressurs.

24 timer for barn av innsatte. FFP er med i det skandinaviske nettverket *24 timer for barn av innsatte*. Nettverket består av en frivillig organisasjon og Barneombud og Kriminalomsorgsdirektorat eller Justisdepartement fra Norge, Sverige og Danmark. Foruten FFP er de frivillige organisasjonene BUFFF fra Sverige og SAVN fra Danmark med i nettverket. Målet med samarbeidet er å bedre forholdene for barn av innsatte i Norge, Sverige og Danmark.

Øvrig samarbeid

FFP samarbeider med andre organisasjoner og instanser i aktuelle saker, blant annet med Nettverk etter soning (Røde Kors), Wayback, Frelsesarmeen, Elevator, CRUX Kalfarhuset oppfølgingssenter, Myrsnipa (Kirkens Bymisjon), Redd Barna, Barneombudet, JussBuss, JURK, Flerkulturelt informasjons- og dialogssenter, Batteriet, ROS (Rådgivning om spiseforstyrrelser), SMISO (Senter mot incest og seksuelle overgrep) og RVTS (Ressurssenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging, region Midt).

Faglunsj hos FFP Trøndelag. FFP inviterte samarbeidspartnere til faglunsj for å takke av avdelingsleder Anne Kjersti Bakstad, og presentere Kjersti Holden som ny avdelingsleder. Deltakere på faglunsjen kom fra Kriminalomsorgen, kommunen, ROS, Wayback, konfliktrådet, skoler m.fl. Vi viste tre av FFPs filmer om situasjonen for barn med foreldre i fengsel, og det ble en god diskusjon i etterkant.

Fotoutstilling: Bak murene – sett med barn av innsattes øyne. I forbindelse med Verdensdagen for psykisk helse viste vi FFP Ungs fotoutstilling *Bak murene – sett med barn av innsattes øyne* på Saupstad bibliotek. Utstillingen var tilgjengelig i to uker.

Fotoutstillingen *Bak murene – sett med barn av innsattes øyne* ble vist på Saupstad bibliotek. Bildene er tatt av ungdom fra FFP Ung i Ullersmo fengsel.

Når barn er pårørende. FFP skrev et kapittel i Anne Kristine Bergems nye lærebok om arbeid med barn som pårørende. Kapitlet handlet om FFPs møte med barn og unge, og deres opplevelser knyttet til fengsling av et familiemedlem. Boken er utgitt på Gyldendal Akademiske.

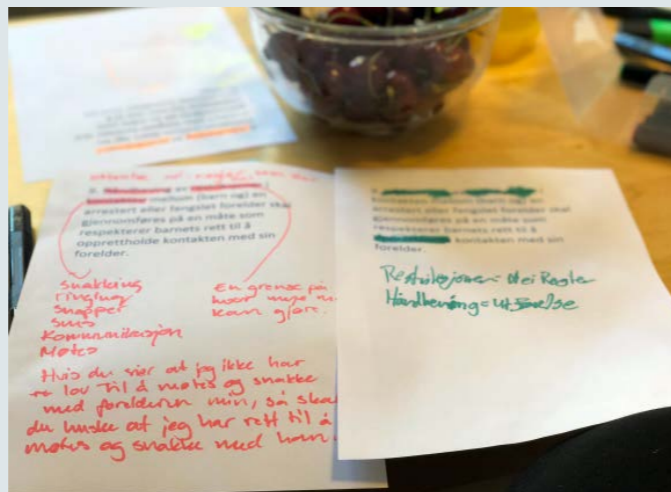
Barn i fosterhjem – når foreldre fengsles. FFP skrev en artikkel i fagbladet Fosterhjemskontakt der tema som konsekvenser for barn med foreldre i fengsel, deres reaksjoner og særlige utfordringer i fosterhjem sto sentralt (nr. 2/2018).

Workshop om barns rettigheter

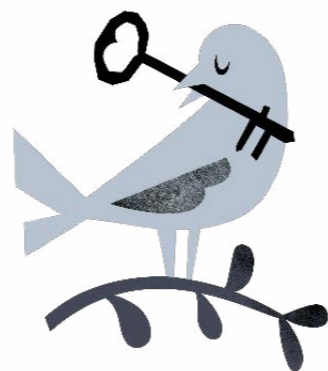
I juni hvert år settes det et spesielt fokus på barn med foreldre i fengsel i mange europeiske land gjennom kampanjen *Not my Crime, Still my Sentence* i regi av COPE (Children of Prisoners Europe). Hovedfokuset i 2018 var å arbeide med de 56 nye retningslinjene som Europarådet lanserte i april for å sikre barns rettigheter og deres behov når foreldre er fengslet. Flere av organisasjonene i nettverket fikk i oppgave å gi retningslinjene et mer barnevennlig språk, og FFP inviterte derfor en gruppe ungdommer til en workshop for å arbeide sammen om dette. Retningslinjene FFP arbeidet med handlet om situasjonen for barn ved arrestasjon, samt barns rettigheter under varetekt og soning av dom. Etter ungdommenes bearbeiding lyder en av retningslinjene nå slik:

«Når politiet skal arrestere en forelder, må de være veldig opptatt av hvordan det kan gå utover barnet. Det skal aller helst skje uten at barnet er tilstede. Men hvis barnet er der likevel, må politiet være ekstra forsiktig og gjøre det på en måte som er mest mulig trygg for barnet».

FFPs *Hjerte for barna- aksjon* er et årlig innslag i kampanjen *Not my Crime, Still my Sentence*. FFP sender brosjyrer formet som et vaffelhjerte til alle fengslene med oppfordring om å steke vafler eller gjøre noe annet hyggelig for barn på besøk i kampanjeperioden, og vi har fått hyggelige tilbakemeldinger om tiltak som er gjennomført i fengslene.

Engasjerte ungdommer med gode innspill for å gjøre Europarådets retningslinjer mer forståelige for barn og unge.

1.5 KONFERANSER OG ANNEN DELTAKELSE

Foredrag holdt av FFP

FFP har holdt foredrag flere ulike steder for å fortelle om pårørendes situasjon og FFPs arbeid:

- Deltakelse i panel på spesialvisning av kinodokumentaren *Røverdatter* på Saga kino
- Tale til KROM (Norsk forening for kriminalreform) i anledning KROMs 50 års jubileum
- Foredrag *Familiemedlem i fengsel - utfordringer for barn og andre pårørende* på kurs om fengselspsykiatri på Gaustad sykehus
- Foredrag *For Fangers Pårørende – fordi straffen rammer flere* på ledersamling for fengselsledere i kriminalomsorgen region Nord
- Innlegg om FFP og pårørendes situasjon på servicetorg i Trondheim fengsel
- Innlegg om FFP og pårørendes situasjon på servicetorg i Verdal fengsel
- Foredrag *Utenlandske statsborgere i kriminalomsorgen - hva med familien?* på kurs om utenlandske statsborgere i kriminalomsorgen på Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter KRUS.
- Foredrag om barn med foreldre i fengsel under lansering av boken *Når barn er pårørende* av Anne Kristine Bergem, Gyldendal forlag
- Foredrag *Straffegjennomføring i samfunnet i et pårørendeperspektiv* på markering av 10-årsjubileum for soning med elektronisk kontroll i regi av Vestfold Friomsorgskontor og Kriminalomsorgen Region Sør
- Deltakelse i fagsamtale i forbindelse med visning av filmen *Røverdatter* i regi av Institutt for kriminologi og rettsosiologi på Juridisk fakultet
- Foredrag *Med mamma i fengsel - hvordan er det for barna?* på fagsamling for visitorer i Røde Kors
- Foredrag *Straffen rammer flere - barn og unge med foreldre i fengsel* på konferansen *Fy skam deg - om ungdom og skam* i regi av BUFF - Barne- og ungdomsfaglig forum
- Foredrag *Barn som pårørende til kvinner i fengsel* på nasjonal konferanse om kvinner under kriminalomsorgens ansvar på Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter KRUS.

Deltakelse på andre konferanser og seminarer

- Kriminalpolitisk konferanse på Storefjell i regi av KROM (Norsk Forening for Kriminalreform)
- Boklansering: *Cadenza* av Thomas Mathiesen.
- Konferanse og generalforsamling i COPE (Children of Prisoners Europe) i Manchester
- Konferansen *Seksuelle overgrep; avdekking, forebygging og håndtering av seksuelle overgrep* i regi av forebygging.no

- Kriminalpolitisk konferanse på Sundvollen i regi av NFF, FO, LO og LO Stat
- Debatt *Norsk fengsel i Nederland; fiasko eller suksess?* i regi av Røverradion
- Kriminalpolitisk frokostseminar, *Norsk kriminalpolitikk – hvor står vi og hvor skal vi?* i regi av Advokatforeningen og Riksadvokaten
- Konferanse *Faget i Fokus* på Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter KRUS
- *Pårørende – fortsatt de usynlige.* Seminar på Stortinget i regi av Pårørendealliansen og Senterpartiets Stortingsgruppe
- Rapportlansering, *Nettovergrep mot barn – et samfunnsproblem?* i regi av NOVA
- Jubileumskonferanse i anledning 10 år med soning med elektronisk soning på Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter KRUS.
- Kurs om GDPR på Virke
- Kurs om internasjonalt samarbeid på Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter KRUS
- Debatt *Oppbevaring vs. rehabilitering* på Nobels fredssenter i regi av JussBuss
- Redd Barnas Barnerettighetsseminar 2018, *Retten til lek og fritid*
- Fagsymposium i anledning Marianne Vollans avgang som direktør for KDI
- Seksuallovbruddskonferanse – forebygging, straff og oppfølging. Kriminalomsorgen region sør og Universitet i Sørøst-Norge, Campus Vestfold
- Spesialvisning av dokumentaren *Fengslet og forlatt*, på Saga kino med etterfølgende debatt
- Konferanse: *Fra sårbare til sømløse overganger.* SFTO (Sentral Fagenhet for Tvungen Omsorg)
- Konferansen «*Nettverk som viktigste aktør*». NAPHA (Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid)
- Boklansering: *Fengslende sosiologi. Makt, straff og identitet i Trondheims fengsler*, Rye og Lundeborg (red.)
- Barnerettighetslunsj. Tema barn som pårørende, Redd Barna
- Marskonferanse 2018: *Traume som en ressurs.* SMISO (Senter mot incest og seksuelle overgrep i Sør-Trøndelag)
- Frokostseminar: *Barn med skadelig seksuell atferd*, Redd Barna
- Foredrag *Forbrytelse og straff* med Randi Rosenqvist, Litteraturhuset i Trondheim
- Foredrag: *Protecting Children – a Social Model.* NTNU

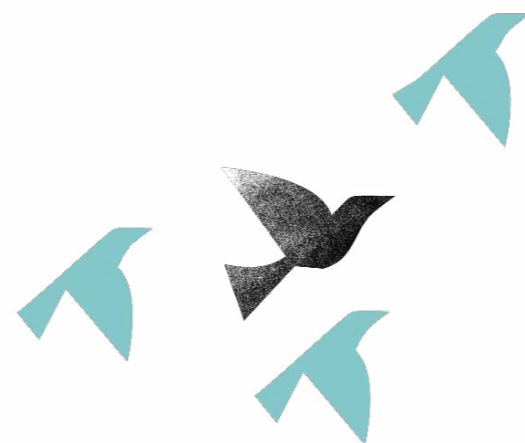

Var det en suksess eller en fiasko å sende norske innsatte for å sone i Nederland? Røverradion inviterte til debatt. FFP fikk nok en mulighet til å uttale seg kritisk til ordningen som i stor grad rammet pårørende. Den omstridte avtalen om leie av fengselsplasser i Norgerhaven fengsel ble avsluttet 31. august 2018.

Annen deltakelse

- Nyttårslunsj med presentasjon av ny kursplan for frivillige organisasjoner, Batteriet
- Møter i styringsgruppa i BASIS-prosjektet (behandling av seksuallovbruddsdømte i Helse Sør-Øst)
- Møte med Indie Film AS om mulig samarbeid og deltakelse fra FFP i panel på spesialvisning av kinodokumentaren *Røverdatter*
- Møter hos Virke i nettverk for ledere i frivillig sektor
- Møter i Forum for Barnekonvensjonen.
- Møte hos Redd Barna om FFPs seksuallovbruddsprosjekt
- Møte med BAR – Barn av rusmisbrukere i forbindelse med etablering av FFPs chat
- Møter med gestaltterapeut i forbindelse med terapitilbud til pårørende
- Møte med NOVA og ungdomsenheten om familieråd
- Møte på Institutt for kriminologi og rettssosiologi (UiO) for forfattere av kapitler til antologien
- «Isolasjon – et fengsel i fengselet». FFP skriver et kapittel om pårørendes situasjon når den innsatte isoleres.
- Møte med fengsler, familievernkontor og konfliktråd i Kristiansand angående prosjektet *Familiesamtaler i fengsel*
- Samarbeidsmøter med Sanden Media for å planlegge nye filmprosjekter
- Deltakelse i referansegruppe for prosjekt vedr. utviklingshemmede i fengsel, Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter KRUS
- Møter med studenter i forbindelse med oppgaver der temaet har vært pårørendes situasjon
- Møte med fengselsgruppa i JussBuss i forbindelse med deres rettspolitiske uke
- Møte med Frelsesarmeen om familiesamtaler i fengsel

- Samarbeidsmøte med *Savn*, en dansk organisasjon for pårørende
- Møte med Crux Bergen som ønsket å høre mer om FFPs aktiviteter og informere om at de ønsker å utvide sitt tilbud til pårørende av innsatte i Bergen
- Møte med representanter fra Det kongelige hoff og politiet for å planlegge besøk av kronprinsparet
- Møte med Subject Aid vedrørende formidling av FFPs informasjonsmaterieill til skoler
- Samling *Vafler og verdt å vite* på Batteriet i Trondheim. Jubileumsfeiring for Batteriet
- Åpning av ROS (Rådgivning om spiseforstyrrelser) med foredrag av Finn Skårderud m.fl.
- Julefrokost hos SMISO (Senter mot incest og seksuelle overgrep i Sør-Trøndelag)
- Julegrøt for samarbeidspartnere hos Batteriet
- Samarbeidsmøte med *Foreningen Power* på gården deres i Tømmerdalen
- Intervju: Bachelor-student intervjuet oss til en bacheloroppgave om fengsel og barnehage
- Temamøte «Hvor går grensa mellom omsorg og grensesetting?» ROM, Lærings- og mestringssenteret St. Olavs hospital
- Temamøte «Hvordan håndterer vi det vi ikke får gjort noe med?» ROM, Lærings- og mestringssenteret St. Olavs hospital
- Møte om selvhjelpsarbeid. LINK Trondheim
- Møte med barnevernadministrasjonen i Trondheim kommune, der FFP informerte om våre tilbud
- Møte med journalister fra NRK Super angående research til dramaserien LIK MEG

Med mamma i fengsel

«Vi har småsøsken. Det er viktig å ha mamma der. Alle burde få vokse opp med mamma hjemme», var en av uttalelsene fra en ungdom FFP har snakket med om det å ha mamma i fengsel. Sorg og savn er for mange barn en del av hverdagen når en forelder er fengslet, og FFP bidro i 2018 ved flere anledninger til å synliggjøre situasjonen for barn og unge som har en mor i fengsel. Kvinner er en minoritet i fengslene og utgjør kun seks prosent av de innsatte. Kvinner har ofte dårligere soningsforhold enn menn, og med kun fire rene kvinnefengsler og åtte fengsler med kvinneavdelinger soner mange kvinner langt fra hjemstedet sitt. Dette gjør kontakten med familien under soning vanskelig.

Kvinnelige innsatte har fått økt fokus gjennom Kriminalomsorgsdirektoratets (KDI) rapport *Likeverdige forhold for kvinner og menn under kriminalomsorgens ansvar*, der det foreslås mange konkrete tiltak for å bedre forholdene for kvinnelige innsatte. Også Sivilombudsmannen og Likestillings- og diskrimineringsombudet og JURK (juridisk rådgivning for kvinner) har de siste årene satt fokus på kvinners soningsforhold. På *Nasjonal konferanse om kvinner under kriminalomsorgens ansvar*, arrangert av KDI og Kriminalomsorgens høgskole og utdanningscenter KRUS bidro daglig leder i FFP, Hanne Hamsund, med et innlegg. Hun formidlet barns erfaringer fra det å ha mamma i fengsel, og fokuserte på nødvendigheten av kompenserende tiltak for kvinner som soner langt hjemmefra. Økonomisk støtte til besøksreiser, etablering av besøkshus og tilrettelegging for bruk av Skype er viktige tiltak som vil gjøre det lettere for mødre og barn å opprettholde kontakt under soningen.

Daglig leder i FFP, Hanne Hamsund, formidler barns erfaringer med å ha mamma i fengsel.

1.6 POLITISK ARBEID

Skriftlige høringer

Høringsuttalelse til Justis- og beredskapsdepartementet: *Endringer i straffegjennomføringsloven, forskrift om straffegjennomføring og forskrift om behandling av personopplysninger i kriminalomsorgen (øke gjennomføringstiden for straffegjennomføring med elektronisk kontroll mv.)*

FFP er positiv til økt bruk av alternative straffeformer, og støtter en utvidelse av domslengde fra fire til seks måneder for soning med elektronisk kontroll. Dette er en soningsform som er langt mindre inngripende i familiens liv enn ved fengsling, og en utvidelse til seks måneder vil innebære at flere får muligheten til å benytte seg av soningsformen som helgjennomføring, og flere familier vil dermed unngå belastningene knyttet til det å ha et familiemedlem i fengsel. Til tross for de positive sidene ved denne formen for straffegjennomføring, er det viktig å understreke at soningsformen involverer familien på en helt annen måte enn ved soning i fengsel. Det er derfor av stor betydning at familiens synspunkter og behov blir hørt og vektlagt. Med økt soningslengde fra fire til seks måneder, mener FFP det i større grad bør tilrettelegges for at forelderen kan følge opp normale foreldrefunksjoner utover det som kan legges inn i den domfeltes aktivitetsskjema og de inntil fem timene fritid domfelte kan søke om per uke etter dagens regelverk.

Annet politisk arbeid

Høring i Justiskomiteén

Under høringen tilknyttet statsbudsjettet tok FFP opp foreslåtte kutt i kriminalomsorgen, prosjektet *Familiesamtaler i fengsel* samt driftstilskuddet til FFP. FFP ga uttrykk for bekymring for at det igjen ble foreslått store kutt i kriminalomsorgen, ikke minst for følgene det får for programvirksomhet og annet innholdsarbeid. I forbindelse med prosjektet *Familiesamtaler i fengsel*, oppfordret FFP komitéen til å være pådriver for et samarbeid mellom Bufdir og KDI, og å komme med føringer om at familiesamtaler i fengsel og samarbeidet med familievernet prioriteres i kriminalomsorgen. Vi ba også om særskilte midler for å kunne opprettholde FFPs koordinerende rolle i prosjektet.

FFP har i mange år fått øremerkede midler via post 70, men i år foreslo departementet at midler til frivillige organisasjoner ikke skulle øremerkes, og at alle organisasjonene måtte søke om driftsmidler. FFP ba komitéen om en fortsatt øremerking samt en økning av FFPs driftsmidler for å få en mer hensiktsmessig økonomi og for å ha noen grad av forutsigbarhet i driften.

Høring i Familie- og kulturkomitéen

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2018 var FFP på budsjett høring i Familie- og kulturkomitéen. For å sikre en mer forutsigbar økonomi og drift av organisasjonen, ba vi om få øremerkede midler via Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom, eventuelt fra andre ordninger under Bufdir. Videre orienterte FFP komitéen om prosjektet *Familiesamtaler i fengsel* der det er påstartet en dialog mellom KDI og Bufdir for å se på muligheten for et framtidig samarbeid mellom de to etatene på dette området. FFP oppfordret komitéen til å være en pådriver for dette samarbeidet, og til å komme med føringer om at familievernet skal prioritere samarbeidet med kriminalomsorgen. Notat om pårørendes økonomiske situasjon ble sendt til Familie- og kulturkomitéen på oppfordring etter budsjett høring.

Notat til Finanskomitéen

Notat ble sendt til Finanskomitéen vedrørende FFPs økonomiske situasjon og argumentasjon for fortsatt øremerking av driftsmidler til FFP.

Møte med medlemmer i Justiskomiteén

FFP Trøndelag har hatt møte med to politiske representanter fra Trøndelag som sitter i Justiskomiteén. Tema for møtet var fattigdomsmidler FFP har mottatt til vårt arbeid for barn og unge med foreldre i fengsel.

Møte med kommunalråden i Trondheim

FFP Trøndelag har hatt møte med kommunalråden og politisk rådgiver om reisestøtte, stønad som enslig forsørger samt situasjonen for pårørende til utenlandske innsatte.

1.7 FFP I MEDIA

Fri fagbevegelse.no 15.01.2018: *Direktoratet vil avslutte leieavtalen om soningsplasser med Nederland*

NRK 5.2.2018: *Vil la flere sone hjemme med fotlenke*

NRK 21.2.2018: *Listhaug vil sette flere fanger på samme celle*

VG 28.08.2018: *Kommentar fra FFP i forbindelse med artikkelen Gjermund Cappelens mor bryter tausheten – les hennes sterke brev*

NRK 31.03.2018: *Pårørende – koster minst 5000 å besøke noen i fengselet*

TV2 08.04.18: *Lisbeths (28) pappa satt i fengsel under oppveksten*

NRK Østlandssendingen 15.6.2018: *Fremtiden til Oslo fengsel*

NRK P1 Trøndelag 19.06.2018: *Når sønnen din havner i fengsel*

Framtida.no 19.08.2018: *Eg sa høgt og tydeleg at pappa sat i fengsel*

Framtida.no 20.08.2018: *Korleis er det i fengsel? Her er nokre svar*

Adressavisen 14.12.2018: *En kriminell. Men like fullt hennes egen sønn*

Aftenposten 14.12.2018: *Svindlernes barn – du tror jo at du kan stole på foreldrene dine*

Det Norske Kongehus 17.12.2018: *Hos For Fangers Pårørende*

NRK Dagsrevyen 17.12.2018: *Kronprinsparet besøker FFP*

Sofia Haugans dokumentar «Røverdatter» fra 2018 gir en sterk skildring av hvordan det er å vokse opp med en far som gjentatte ganger har sittet i fengsel. I nettartikkelen kommenterer FFP at det er av stor betydning for andre pårørende at noen står fram og er åpne om situasjonen sin.

DEL 2: PRIORITERINGER I 2019

2.1 FFPs lokaler

FFP har leid lokaler i Nordahl Bruns gt. 5 siden 1998. Vi er nå blitt varslet om at vi vil motta en oppsigelse fordi gården skal selges på grunn av stort vedlikeholdsbehov. FFP har leid svært rimelige lokaler sentralt i Oslo sentrum gjennom Stiftelsen Nordal Brunsgate. For FFPs brukere er det av stor betydning at våre lokaler er sentrale. For FFP har den lave husleien vært svært betydningsfull i en ellers svært presset økonomisk situasjon. Dette har bidratt til en trygghet og stabilitet for organisasjonen. Vi har gjennom årene også satt pris på felles lokalitet med andre virksomheter innen kriminalomsorgsfeltet, selv om det har blitt færre leietakere de siste årene. Det blir en utfordring for FFP å finne tilsvarende lokaler i Oslo sentrum som vår økonomi kan tillate. Samtidig vil det også gi oss mulighet til å heve standarden noe, da behovet for vedlikehold ikke har vært ivaretatt i Nordahl Bruns gate 5, og dette har vært særlig merkbart de siste årene.

2.2 FFPs tilbud til pårørende

FFP vil i 2019 videreføre det landsdekkende rådgivningstilbudet til pårørende og opprettholde et godt og variert tilbud for pårørende i våre avdelinger i Oslo og i Trondheim. Begge avdelingene vil også i 2019 tilby rådgivning, møter, ulike aktiviteter og ferie- og helgeturer både for barn og voksne. Vi er også glade for å kunne videreføre tilbudet med individuell terapi for pårørende i Oslo i et samarbeid med gestaltterapeut Lill Hallbäck.

Treff for unge voksne og for foreldre til innsatte
Det har vært vellykket å arrangere egne treff for foreldre til innsatte og egne treff for unge voksne i aldersgruppen 18-30 år, og vi vil derfor videreføre disse gruppene også i 2019 i Oslo samt fortsette med treff for foreldre i Trondheim. Vi har søkt om midler å gjennomføre helgeturer høsten 2019 både i Trondheim og Oslo for foreldre som har en sønn eller datter i fengsel.

Forsterkning av tilbudet til barn og unge i Oslo
Etter flere år uten en egen ungdomsarbeider i FFP Ung, har FFP fått støtte fra Bufdir til å ansette en ungdomsarbeider i en 50 % stilling fra august 2019. Den ansatte skal delta i aktivitetene, men også ha ansvar for planlegging og gjennomføring av fritids- og ferietilbudet for barn og unge. Nyansettelsen vil gi oss større mulighet til individuell oppfølging av barn og unge der det er et ønske om det fra familien. Vi ønsker også å kunne tilby eksempelvis «vennesamtaler» der ungdomsarbeideren kan bli med å fortelle om

fengslingen og spørsmål knyttet til dette til klassen eller vennegjengen der barn og unge synes det er vanskelig å fortelle om dette selv. I tillegg vil økte ressurser i FFP Ung gi større mulighet til å følge opp nettverk og samarbeidspartnere, og bidra til i større grad å rendyrke FFPs fokus på barn og unge.

Chat og egen gruppe på Facebook for ungdom
FFP startet sommeren 2018 et tilbud om chat der både barn, unge og voksne kan stille spørsmål eller ta opp problemstillinger med rådgivere i FFP. Med støtte fra Extrastiftelsen utvider FFP i 2019 tilbudet til tre dager i uka.

Nytt i 2019 er en egen lukket Facebookgruppe der ungdommer over 13 år kan møte andre unge med et familiemedlem i fengsel. FFP har i flere år hatt en lukket gruppe for voksne pårørende på Facebook og mange finner støtte i å dele erfaringer med andre som også har et familiemedlem i fengsel. Dette er et viktig tilbud særlig for pårørende som bor langt unna Oslo og Trondheim, og dermed ikke får møte andre gjennom FFPs aktiviteter.

2.3 Treff for pårørende andre steder i landet

FFP har lenge ønsket å arrangere treff for pårørende også andre steder enn der vi har avdelinger. Dette har også vært et stort ønske fra flere pårørende som ikke har anledning til å delta på aktiviteter i Oslo eller Trondheim.

Treff for pårørende i Bergen
I 2018 fikk FFP støtte fra LNU til treff for barn, unge og familier i Bergen, og i 2019 ønsker vi å kunne fortsette å gi pårørende i Bergensområdet et tilbud om støtte, rådgivning og deltakelse på aktiviteter. Vi har søkt Helsedirektoratet om midler til dette og vil eventuelt også søke om ytterligere støtte fra LNU til videreføring av prosjektet i 2019. Våren 2019 har vi planlagt to aktiviteter i Bergen, tur til trampolinpark og et treff der også barneansvarlig i Bergen fengsel deltar for å fortelle om fengselet og svare på spørsmål fra barn, unge og voksne. I forbindelse med treffene gir vi også pårørende mulighet til å få en individuell samtale med rådgivere i FFP.

Støtte til pårørende i Nord-Norge
FFP har for 2019 fått støtte fra Extrastiftelsen til prosjektet *Støtte til innsattes pårørende i nord*. FFP vil besøke fengslene i Bodø, Tromsø og Vadsø og samtidig arrangere pårørendetreff og fagmøter i disse byene og i Alta. Vi ønsker å nå ut med informasjon om FFPs tilbud om støtte på telefon, e-post og chat. Vi har også et mål om å finne lokale kontaktpersoner som kan tilrettelegge for selvhjelpsgrupper eller pårørendetreff samt noen lokale aktiviteter.

2.4 Pårørende med minoritetsbakgrunn

Det er et mål for 2019 at FFP får muligheten til igjen å ansette en minoritetsrådgiver. FFP fikk i 2014 midler fra Extrastiftelsen til et treårig minoritetsprosjekt for bedre å nå pårørende med innvandrerbakgrunn. Vi ansatte i dette prosjektet en minoritetsrådgiver, og opplevde en stadig økende rekruttering av pårørende med minoritetsbakgrunn. Etter prosjektperioden var over, har det dessverre ikke lyktes oss å skaffe midler til en minoritetsrådgiver. FFPs rådgivere har i 2018 ivaretatt dette arbeid med midler fra Oslo kommune, men i en langt mindre skala enn i prosjektperioden. For å kunne ivareta dette feltet på en tilfredsstillende måte, både når det gjelder å nå ut til pårørende med minoritetsbakgrunn og for å synliggjøre denne gruppas behov ovenfor kriminalomsorgen, vil det være av stor betydning å få tilbake funksjonen som minoritetsrådgiver i FFP.

2.5 Samarbeid med kriminalomsorgen og andre

FFP vil opprettholde samarbeidet med kriminalomsorgen gjennom samarbeidsmøter og deltakelse på servicetorg i fengslene. I 2019 ønsker vi å etablere et tettere samarbeid med flere av fengslene på Østlandet, og skal blant annet delta på servicetorg og bidra på mestringskurs i Trøgstad og Eidsberg fengsel.

FFP har et nyttig samarbeid med barneansvarlige i flere fengsler, og ønsker å videreføre dette i 2019 blant annet gjennom deltakelse på nettverkssamlinger for barneansvarlige.

FFP Trøndelag ønsker i 2019 å styrke kontakten med barne- og familietjenesten i Trøndelag for å bli bedre kjent med hverandres arbeid og skape en dialog.

FFP Trøndelag ønsker å styrke kontakten med fengsler og arbeidspartnere flere steder i Nord-Norge og skal i 2019 arrangere fagmøter og besøke fengslene i Bodø, Tromsø, Vadsø.

Samtalegruppe for fedre i Trondheim fengsel
I 2019 vil FFP i samarbeid med barneansvarlig og sosialkonsulent i Trondheim fengsel tilby samtalegruppe for fedre. Gjennom gruppa skal de innsatte få en arena for å snakke om sin rolle som forelder. Et mål med gruppa er å styrke de innsattes selvtilitt i farsrollen. FFP vil bidra med vår kunnskap og erfaring om barnas situasjon og behov når foreldre sitter i fengsel.

Familiesamtaler i fengsel
Familiesamtaler i fengsel har vært et vellykket prosjekt, og FFP har lagt ned en stor innsats for å skaffe finansiering til en videreføring av dette arbeidet. Responen fra fengslene har vært svært positiv, og mange gir uttrykk for at de har manglet et verktøy for å arbeide med familierelasjoner. Flere familievernkantor er også positive til et samarbeid med fengslene, men begrensede ressurser og tiden det tar å reise til fengslene er en utfordring. Det er svært positivt at det er påstartet en dialog mellom Kriminalomsorgsdirektoratet og Barne- ungdoms- og familiedirektoratet om et mulig framtidig samarbeid. FFP mener en slik forankring er svært viktig. Gjennom en videreføring av prosjektet ønsker FFP å bidra til at flere fengsler og familievernkantor kan få tilbud om kurs i familiesamtaler og bruk av reflekterende team, og at alle fengslene som har deltatt kan få tilbud om oppfølging og evalueringssamlinger.

Samarbeid med pårørendesentre

FFP får stadig oftere henvendelser fra pårørendesentre og veiledningscenter eller liknende tiltak som har tilbud for ulike grupper pårørende ulike steder i landet. Flere av de som tar kontakt ønsker samarbeidsmøter og informasjon om gruppen pårørende til innsatte. FFP ser på slike samarbeid som svært positivt. FFP er kun lokalisert i Oslo og Trondheim, og pårørendesentrene har ikke spesialkunnskap om alle grupper pårørende. Dette skaper et godt grunnlag for samarbeid. I 2019 vil vi både følge opp konkrete henvendelser fra ulike pårørendesentre, og også kontakte andre pårørendesentre og veiledningscenter med ønske om å etablere et samarbeid.

FFP vil i 2019 også videreføre samarbeidet i ulike nettverk vi deltar i, både i Norge og i Europa.

2.6 Politisk arbeid

FFP vil også i 2019 prioritere påvirkningsarbeid og dialog, både med kriminalomsorgen og politikere. Vi vil skrive høringsuttalelser i saker der det er naturlig at vi uttaler oss.

Reisestøtte til pårørende

Et område FFP igjen ønsker å sette fokus på er behovet for reisestøtte til pårørende som har lang og dyr reisevei til fengselet. Målet er at det skal bli lettere å opprettholde kontakt under soning, og at det offentlige må ta ansvar i tilfeller der nærhetsprinsippet brytes og domfelte må sone langt fra hjemstedet.

Pårørende i Nord-Norge har ofte særlige utfordringer i forhold til dette på grunn av lange avstander, og pårørende har fortalt FFP om utgifter opp mot kr 15 000 i forbindelse med besøksreiser til fengsel.

Behovet for en reisestøtteordning for pårørende aktualiseres også etter regjeringens beslutning om å legge ned flere små fengsler og bygge nye, større enheter i Agder. Dette vil føre til at nærhetsprinsippet i større grad vil brytes, og flere pårørende vil få lengre avstander for å besøke. Det er urimelig at regningen for denne omstruktureringen skal belastes pårørende. Regjeringen må ta konsekvensen av de valgene som er tatt og bidra økonomisk til at pårørende fortsatt kan opprettholde kontakt med den innsatte. Sammen med FRI Vestfold vil FFP i 2019 ta et felles initiativ for at det skal etableres en ordning som gir pårørende rett til reisestøtte under visse vilkår.

FFP vil særlig rette oppmerksomheten mot kvinnelige innsatte og deres pårørendes mulighet til å opprettholde kontakt under soning. Til tross for at det er velkjent at nærhetsprinsippet nærmest systematisk brytes på grunn av få soningsplasser for kvinner, er likevel det nye kvinnefengselet lagt til Evje, som ligger lite sentralt. FFP reagerer på at det ikke er etablert besøkshus eller -leilighet i fengslet. FNs regler for behandling av kvinnelige innsatte (Bangkokreglene) anbefaler at det iverksettes kompenserende tiltak når kvinner soner langt fra hjemstedet. Reisestøtte for pårørende, besøkshus, Skype og utvidet besøks- og telefontid er eksempler på slike kompenserende tiltak, og FFP vil i 2019 være en pådriver for at slike tiltak etableres.

FFP ser frem til å videreføre vårt viktige arbeid i 2019!

REGNSKAP 2018

Regnskap 2018
For Fangers Pårørende (FFP)

Inntekter	Ordinær drift	FFP Ung	FFP Trøndelag	Familiesamtaler i fengsel	Totale inntekter
Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI)	1 342 038	361 893	1 224 540	71 529	3 000 000
Barne-, ungdoms- og familiedir (BUFdir)		1 120 000	480 000		1 600 000
ExtraStiftelsen	39 000			390 000	429 000
Den Norske Frimurerordenen	790 000	115 000	95 000		1 000 000
Oslo kommune, Velferdsetaten	99 000				99 000
Andre inntekter, Oslo	100 000	147 000			247 000
Andre inntekter, Trondheim			67 510		67 510
Momskompensasjon	124 871	93 854	100 591	27 749	346 865
Finansresultat	1 485				1 485
Sum inntekter	2 496 394	1 837 547	1 967 641	489 278	6 790 860

Kostnader	Ordinær drift	FFP Ung	FFP Trøndelag	Familieterapi i fengsel	Totale utgifter
Lønn	1 283 340	940 319	1 019 639	263 699	3 515 997
Feriepenger	151 396	111 962	120 287	31 109	414 784
Obligatorisk tj.pensjon	101 465	75 056	80 616	20 948	277 985
Arbeidsgiveravg.	195 257	144 437	155 136	40 121	534 951
Arb.avg.av feriepenger	21 347	15 791	16 960	4 386	58 484
Sosiale utgifter	13 439	9 941	10 677	2 781	36 818
Husleie/strøm/renhold	64 634	56 424	196 553	20 000	337 611
Inventar/utstyr/vedlikehold	28 315	20 945	22 496	5 818	77 574
Regnskapshonorar	20 531	15 188	16 312	4 219	56 250
Revisjonshonorar	25 740	19 305	20 735	5 720	71 500
Andre honorarer	74 099	37 282	18 087		129 468
Øversettelse, bruk av tolk	5 675				5 675
Kontorrekvisita	19 426	14 370	15 434	3 992	53 222
Trykksaker/infomateriell	21 854	16 166	17 363	4 491	59 874
Aviser, tidsskrifter og bøker	4 854	3 591	3 857	997	13 299
Seminarer, kurs, utdanning	60 098	13 868	24 825		98 791
FFPs arr. kurs og seminarer				47 049	47 049
Telefon	8 155	4 553	4 890	1 265	18 863
Internett/data	18 465	13 659	14 670	3 794	50 588
Porto	36 206	26 782	28 769	7 440	99 194
Reiseutg.	59 511	44 022	47 283	12 228	163 044
Aktiviteter ferie	29 456	202 705	79 892		312 053
Møteutg og sosiale treff pår.	28 842	21 335	22 915	5 926	79 018
Annonseinformasjon	8 522	8 521	17 043		34 086
Forsikringspremier	13 513	9 996	10 736	2 777	37 022
Andre kostnader	3 107	2 299	2 469	538	8 513
Sum kostnader	2 295 247	1 837 547	1 967 641	489 278	6 589 713

Resultat 2018	Ordinær drift	FFP Ung	FFP Trøndelag	Familieterapi i fengsel	Sum Total
Sum inntekter 2018	(2 496 394)	(1 837 547)	(1 967 641)	(489 278)	-6 790 860
Sum kostnader 2018	2 295 247	1 837 547	1 967 641	489 278	6 589 713
Resultat 2018	(201 147)	-	-	-	(201 147)

Bevegelse Egenkapital:	Ordinær drift	FFP Ung	FFP Trøndelag	Familieterapi i fengsel	Sum Total
Egenkapital 1/1-18	(364 155)	-	-	-	(364 155)
Årets resultat	(201 147)	-	-	-	(201 147)
Egenkapital pr. 31/12-18	(565 302)	-	-	-	(565 302)

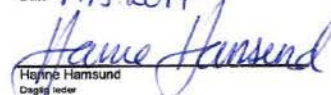
Eiendeler

	2018	2017
Omløpsmidler		
Bankinnskudd	1 410 528	2 189 543
Sum omløpsmidler	1 410 528	2 189 543
Sum eiendeler	1 410 528	2 189 543

Gjeld og egenkapital

	2018	2017
Gjeld		
Leverandørgjeld	(85 920)	-
Forskuddstrekk	(159 926)	(181 148)
Trukket fagforeningskont.	-	719
Skyldig arb.avg.	(99 908)	(129 822)
Skyldig arb.avg. av feriep.	(60 387)	(63 658)
Forskudd fra kunder	-	(1 000 000)
Skyldig feriepenger	(428 279)	(451 479)
Annen kortsiktig gjeld	(746)	-
Sum gjeld	(845 226)	(1 825 388)
Egenkapital		
EK ordinær drift	(565 302)	(364 155)
EK prosjekt ung	-	-
Sum egenkapital	(565 302)	(364 155)
Sum gjeld og EK	(1 410 528)	(2 189 543)

Dato 19/3 2019

Håvard Hamsund
Daglig leder

Roger Sludgerud
Styreleder

FORELØPIG BUDSJETT 2019

Inntekter	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Budsjett 2019
Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI), drift	3 000 000	3 000 000	3 000 000
KDI post 70			375 000 *
Den Norske Frimurerordenen	1 000 000	1 000 000	
Helsedirektoratet			310 000 *
Oslo kommune, Velferdsetaten	99 000	99 000	99 000
Barne-, ungdoms- og familiedir.	1 600 000	1 600 000	1 800 000
Extrastiftelsen	800 250	429 000	724 350 *
Politidirektoratet	215 000		
Scheiblers legat	200 000		150 000 *
Div inntekter Oslo	110 000	248 485	250 000 *
Diverse inntekter Trøndelag	100 000	67 510	100 000 *
Momskompensasjon	340 000	346 865	360 000 *
Sum mulige inntekter	7 464 250	6 790 860	7 168 350

Utgifter	Budsjett 2018	Regnskap 2018	Budsjett 2019
Lønn, arbg avg, feriepenger	4 829 630	4 524 216	4 680 000
Pensjon	220 000	277 985	100 000
Sosiale utgifter		36 818	40 000
Andre honorarer	250 000	129 468	200 000
Øversettelse materiell, bruk av tolk	20 000	5 675	10 000
Prosjektsarb Sanden Media	327 500		75 000
Aktiviteter og ferie	220 000	312 053	320 000
Møteutg. og sosiale treff pårørende	100 000	79 018	100 000
Husleie/strøm/renhold	350 000	337 611	650 000
Inventar/utstyr/vedlikehold	130 000	77 574	150 000
Telefon	25 000	16 863	20 000
Data/internett	55 000	50 588	55 000
Porto	130 000	99 194	130 000
Reise	200 000	163 044	180 000
Kontorrekvisita	100 000	53 222	60 000
Regnskap og revisjon	110 000	127 750	135 000
Trykk, infomateriell	100 000	59 874	150 000
Seminar, kurs, utdanning	60 000	98 791	110 000
FFPs arrangerte seminar og kurs	90 000	47 049	70 000
Forsikringer	45 000	37 022	40 000
Veiledning	15 000	0	10 000
Aviser, tidsskrifter, litteratur	10 000	13 299	15 000
Annonse/reklame	60 000	34 086	50 000
Andre kostnader	15 000	7 028	10 000
SUM	7 462 130	6 588 228	7 360 000

Foreløpig resultat	2 120	201 147	-191 650
---------------------------	-------	---------	----------

* = Uavklarte midler pr mars 2019

REVISJONSBERETNING 2017 - SIDE 1

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til årsmøtet i Foreningen for Fangers Pårørende

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Foreningen for Fangers Pårørende' årsregnskap som viser et overskudd på kr 201.147,-. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av foreningens finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foreningen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og forretningsførers ansvar for årsregnskapet

Styret og forretningsfører (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til foreningens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgave og plikter ved revisjonen av årsregnskapet.

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Hovedkontor :
Engebrets vei 3
0275 OSLO

Telefon : (+47) 90 12 62 10
Telefax : (+47) 23 13 10 90

www.bruserud.no
fornavn@bruserud.no

Avdelingskontor Tønsberg :
Sjøsentret Valle
Postboks 149
3166 TOLVSRØD
Telefon : (+47) 33 41 45 33
Telefax : (+47) 33 32 90 33

REVISJONSBERETNING 2017 - SIDE 2

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foreningens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om foreningens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at foreningen ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foreningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, den 19. mars 2019

Revisjonsselskapet
J. BRUSERUD & CO. AS

Jan Bruserud
Registrert revisor

Hovedkontor :
Engebrets vei 3
0275 OSLO

Telefon : (+47) 90 12 62 10
Telefax : (+47) 23 13 10 90

www.bruserud.no
fornavn@bruserud.no

Avdelingskontor Tønsberg :
Sjøsentret Valle
Postboks 149
3166 TOLVSRØD
Telefon : (+47) 33 41 45 33
Telefax : (+47) 33 32 90 33

For Fangers Påørende (FFP)

Telefon: 22 11 41 30

Mandag til fredag kl. 9.00 – 15.30

Pb 6710, St. Olavs plass, 0130 Oslo

Nordahl Brunsgt. 5, 2. etasje, Oslo

post@ffp.no

FFP Trøndelag

Telefon: 73 51 19 29

Mandag til fredag kl. 9.00 – 15.00

Kjøpmannsgata 23, 7010 Trondheim

trondelag@ffp.no

www.ffp.no, www.ffp.no/ung